

Jeg begyndte med at sige, at det havde været Genstand for de nøjeste Overvejelser, inden vi havde gjort dette Skridt. Den højtærede Forsvarsminister henviste til, at han under hele Krigen havde givet Oplysninger til Finansudvalgene, og at der nu for kort Tid siden var afholdt et samlet Møde, hvor han havde givet indgaaende Oplysninger om hele den Tilstand, i hvilken vore Forsvarsmidler befandt sig. Jeg maa dertil bemærke, at dette, at Finansudvalgene eller den samlede Rigsdag modtager Oplysninger, er jo i og for sig meget interessant, men det har ikke været fyldstgørende for os i denne Forbindelse overfor de Spørgsmaal, som laa os paa Sinde. Derfor er det, vi har søgt efter en Vej, der kunde føre længere frem, der kunde skaffe det manglende til Stede, og det er jo paa mange Medborgeres, Mænds og Kvinders, Vegne, at vi har gjort dette Skridt. Det var vor første Tanke, som jeg allerede før nævnede, at man burde have haft en Krigsforsyningskommission, og at Ministeren burde have stillet Forslag om en saadan eller selv have nedsat denne. Det kunde jo ikke hjælpe, at vi vilde stille Forslag om en saadan Kommission, skønt vi ansaa dette for den bedste Vej. En Krigsforsyningskommission vil lige saa lidt som den parlamentariske Kommission — saaledes som det ærede kongevalgte Medlem (Trier), der nys talte, mente — tage Ansvaret fra Ministeren. Det vilde ingen af disse Kommissioner gøre og den parlamentariske Kommission aldeles ikke. En Krigsforsyningskommission maatte virke i Samarbejde med Ministeren; hvad der skulde foretages, maatte ske i Fællesskab og under hans Ansvar, men man vilde ved Optagelsen i en saadan Kommission af Mænd, der var særligt egnede dertil, kunne bringe Forsvarsministeren en betydelig Støtte, der vilde kunne gøre megen Gavn. Denne Vej har, som sagt, været ufremkommelig; Ministeren har allerede paa et tidligere Tidspunkt udtalt sig saa decideret derimod, at vi mente, at det var utænkeligt at komme frem ad denne Vej.

Saa er der altsaa Spørgsmaalet om den parlamentariske Kommission. Der blev rejst det Spørgsmaal af det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen): Er der Nødvendighed for en saadan Kommission? Det ærede Medlem kom til det Resultat, at det var der ikke. Det ærede Medlem mente, at den vilde være skadelig, for saa vidt der blev næret Uro derved. Jeg tror nu ikke, at man dæmper Uroen derved, at der ikke røres ved denne Sag.

Uro er der til Stede i store Lag af Befolkningen, og det er ganske naturligt. Man behøver kun at tænke paa den Stilling, den højtærede Forsvarsminister og hans Parti har indtaget netop i disse Sager i tidligere Tid, for at forstaa, at store Dele af Befolkningen ikke har den Tryghedsfølelse, som man vilde have haft, hvis der ikke havde været rejst en saa decideret Modstand netop mod vort Forsvarsberedskab fra den Side, som sket er. Og skønt man maa have erfaret og ogsaa maa erkende, at den højtærede Minister har gjort et ikke ringe Arbejde, medens han har staaet for Styret, saa længe Krigen har været, saa har man dog en Tvivl om, hvorvidt der ikke kunde være gjort endnu mere eller rettere sagt: mange mener at kunne bevise, at der ikke er gjort saa meget, som der burde gøres. Uroen er altsaa til Stede og vedbliver at være til Stede, saa længe man ikke er klar over, at der gøres, hvad der kan gøres for at sætte alt i bedst mulig Stand til at værne vor Neutralitet eller, hvad der jo er endnu bedre, til at stille Landet saaledes med Hensyn til dets Forsvarsberedskab, at ingen finder paa at krænke vor Neutralitet. Selvfølgelig vilde en saadan Kommission som den, vi har paatænkt, ogsaa arbejde i Samklang med Ministeren. Kommissionen er jo ikke tænkt som et aggressivt Skridt mod Ministeren; den er tænkt at skulle træde vejledende og støttende til, efter at man ved de Midler, som Kommissionen har i Hænde, har faaet Klarhed over, hvad det var, der kunde ønskes, og hvad der endnu kunde gøres, og man mener ogsaa, at det Samarbejde, der fra Ministeriets Side var etableret med Industrien, og som Ministeren nu paaberaabte sig, kunde føres langt videre frem. Jeg tror, at det er først i den allerseneste Tid, at dette Arbejde har antaget en noget videre gaaende Karakter.

Den højtærede Forsvarsminister udtalte, at Grundlaget for alt, hvad der blev foretaget, maatte være Forsvarslovene af 1909, og intet Parti paa Rigsdagen kunde gøre Regning paa at faa omstødt dette Grundlag. Selvfølgelig kan Lovene af 1909 ikke forandres under disse Forhold, men der kan jo foretages meget indenfor Rammen af disse Love, og hvad Bevillings-spørgsmaalet angaar, maa jeg sige, at naar Bevillingerne tiltrædes af samtlige Partier i Rigsdagen, har der hidtil ikke vist sig nogen Vanskelighed ved at føre saadant igennem. Jeg skulde da heller ikke tro, at det under de foreliggende Forhold vilde være vanskeligt, selv om der